

چشم انداز اقتصاد جهان و ایران

معاونت بررسی‌های اقتصادی
اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران

مریم خزاعی
فروردین ۱۴۰۱

خلاصه نکات مهم در خصوص چشم انداز اقتصاد جهان و ایران بر اساس گزارش ۱۹ آوریل ۲۰۲۲ صندوق بین‌المللی پول

- بدنبال بروز پیامدهای ناشی از بحران جنگ در اوکراین و هزینه بالای انسانی آن، اقتصاد جهان هم تحت تاثیر قرار گرفته و انتظار می‌رود شاهد کاسته شدن سرعت رشد مثبت اقتصادی جهان در سال ۲۰۲۲ همراه با تورم بالا باشیم که می‌توان آن را به کساد تورمی (stagflation) اطلاق کرد. در این شرایط افزایش سریع بهای مواد غذایی، لطماتی را بر جوامع آسیب‌پذیر به ویژه اقتصادهای کم درآمد وارد خواهد کرد. پیش‌بینی می‌شود بعد از تحقق رشد ۶.۱ درصدی در سال ۲۰۲۱، رشد اقتصادی جهان در سال ۲۰۲۲ و ۲۰۲۳ برابر با ۳.۶ درصد باشد که کمتر از ارقام قبلی پیش‌بینی شده توسط صندوق بین‌المللی پول برای سال ۲۰۲۲ (۴.۴ درصد) و ۲۰۲۳ (۳.۸ درصد) است.

- افزایش فشارهای قیمتی از جمله رشد بهای کالاهای اساسی، چشم‌انداز تورم ۵.۷ درصدی را برای اقتصادهای پیشرفته و ۸.۷ درصدی را برای اقتصادهای در حال توسعه و بازارهای نوظهور پیش‌بینی می‌کند که در مقایسه با ارقام قبلی اعلامی صندوق بین‌المللی پول در ژانویه همین سال، بالاتر است. بخش اقتصادی اکسفورد در گزارشی، نرخ تورم جهان برای سال ۲۰۲۲ را حدود ۷ درصد پیش‌بینی کرده است.

- در گزارش آوریل ۲۰۲۲ صندوق بین‌المللی پول، تولید ناخالص داخلی ایران به قیمت‌های ثابت، برای سال ۱۴۰۰ برابر با ۱۵۱۱ هزارمیلیارد تومان و رشد اقتصادی در این سال را برابر با ۴.۱ درصد برآورد کرده است. طبق پیش‌بینی این صندوق، انتظار می‌رود رشد اقتصادی ایران طی سالهای ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ به ترتیب برابر با ۳.۰۴ درصد و ۲.۰۲ درصد باشد که نرخ‌های کمتری در مقایسه با سال ۱۴۰۰ هستند. چشم‌انداز بلندمدت رشد اقتصادی ایران برای سال ۲۰۲۷ توسط صندوق بین‌المللی پول ۲.۰ درصد است.

- با توجه به رشد اقتصادی ایران، سرانه تولید ناخالص داخلی به قیمت‌های ثابت در سال ۱۴۰۰ برابر با ۱۷.۷۸ میلیون تومان برآورد شده که در مقایسه با سال ۱۳۹۹، حدود ۲.۹ درصد افزایش داشته است. انتظار می‌رود روند رشد سرانه تولید ناخالص داخلی طی دو سال ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ هم استمرار یابد و در هر یک از این سال‌ها، به ترتیب ۲ درصد و ۱ درصد افزایش یابد.
- تورم ایران در سال ۱۴۰۰ حدود ۴۰.۱۳ درصد برآورد شده و پیش‌بینی شده است که تورم در سال ۱۴۰۱ به ۳۲.۳ درصد و در سال ۱۴۰۲ هم به ۲۷.۵ درصد برسد. چشم‌انداز بلندمدت صندوق بین‌المللی پول برای تورم ایران در سال ۲۰۲۷ برابر با ۲۵ درصد اعلام شده است.
- رقم سرمایه‌گذاری در اقتصاد ایران در سال ۱۴۰۰ و به قیمت جاری حدود ۲۴۴۸ هزار میلیارد تومان برآورد شده که معادل ۴۰.۹ درصد تولید ناخالص داخلی است. پیش‌بینی می‌شود از نسبت سرمایه‌گذاری به تولید ناخالص داخلی طی دو سال ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ کاسته شده و به ترتیب به ۴۰.۵ و ۴۰.۲ درصد برسد.
- برای متغیرهای حجم واردات و صادرات کالایی ایران در سال ۱۴۰۰ در مقایسه با سال قبل، به ترتیب رشدهای ۳.۲ درصد و ۲۰.۵ درصد برآورد شده است. پیش‌بینی می‌شود در سال ۱۴۰۱ بر رشد واردات، افزوده و از رشد صادرات، کاسته شده و به ترتیب به ۱۴ درصد و ۱۴.۴ درصد برسند. برای سال ۱۴۰۲ هم، رشد منفی برای حجم واردات و صادرات کالاها و خدمات پیش‌بینی شده که به ترتیب منفی ۱۳ درصد و منفی ۱۷ درصد است.
- نرخ بیکاری ایران برای سال ۱۴۰۰ حدود ۹.۸ درصد برآورد شده و پیش‌بینی شده است که طی دو سال ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ نرخ بیکاری افزایش یابد و به ترتیب به ارقام ۱۰.۲ و ۱۰.۵ درصد برسد.
- تراز حساب جاری ایران در سال ۱۳۹۹ دارای کسری ۷۱۰ میلیون دلاری بود که در سال ۱۴۰۰ به مازاد چشمگیر و قابل توجه ۲۸.۶ میلیارد دلاری رسیده است. با توجه به افزایش بهای نفت خام در بازارهای جهانی و انتظار رشد حدود ۱۶ درصدی صادرات کالاها و خدمات، انتظار می‌رود مازاد تراز حساب جاری در سال ۱۴۰۱ تقویت شده و حتی به ۶۱ میلیارد دلار برسد. همچنین پیش‌بینی شده است که تراز حساب جاری ایران در سال ۱۴۰۲ کاهش یافته و به ۳۶ میلیارد دلار برسد. چشم‌انداز بلندمدت نسبت تراز حساب جاری به تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۲۷ ایران حدود ۰.۵ درصد پیش‌بینی شده است.

چشم‌انداز اقتصاد ایران / گزارش آوریل ۲۰۲۲ صندوق بین‌المللی پول

متغیر اقتصادی	واحد سنجش	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲
تولید ناخالص داخلی / به قیمت ثابت	هزار میلیارد تومان	۱,۴۲۸	۱,۴۵۳	۱,۵۱۱	۱,۵۵۷	۱,۵۸۹
تولید ناخالص داخلی / به قیمت ثابت	درصد تغییر	-۱.۳۴	۱.۷۶	۴.۰۱	۳.۰۴	۲.۰۲
تولید ناخالص داخلی / به قیمت جاری	هزار میلیارد تومان	۲,۷۵۴	۳,۹۴۰	۵,۹۹۰	۸,۳۳۹	۱۰,۶۳۸
تولید ناخالص داخلی / به قیمت جاری	میلیارد دلار	۶۵۶	۹۳۸	۱,۴۲۶	۱,۷۳۹	۱,۷۸۳
تولید ناخالص داخلی / PPP / به قیمت جاری	میلیارد دلار / بین‌المللی	۱,۲۸۸	۱,۳۲۶	۱,۴۳۷	۱,۵۷۳	۱,۶۵۳
سرنانه تولید ناخالص داخلی به قیمت ثابت	میلیون تومان	۱۷.۱۵	۱۷.۲۷	۱۷.۷۸	۱۸.۱۴	۱۸.۳۳
سرنانه تولید ناخالص داخلی به قیمت ثابت / PPP	دلار بین‌المللی	۱۴,۸۴۱	۱۴,۹۴۵	۱۵,۳۹۱	۱۵,۷۰۲	۱۵,۸۶۰
سرنانه تولید ناخالص داخلی به قیمت جاری	میلیون تومان	۳۳.۰۸	۴۶.۸۲	۷۰.۴۹	۹۷.۱۶	۱۲۲.۷۱
سرنانه تولید ناخالص داخلی به قیمت جاری	دلار	۷,۸۷۶	۱۱,۱۴۹	۱۶,۷۸۴	۲۰,۲۶۱	۲۰,۵۶۳
سرنانه تولید ناخالص داخلی به قیمت جاری / PPP	دلار بین‌المللی	۱۵,۴۶۷	۱۵,۷۶۴	۱۶,۹۰۸	۱۸,۳۳۲	۱۹,۰۷۳
سهم جهانی در تولید ناخالص داخلی / PPP	درصد	۰.۹۵	۱.۰۰	۰.۹۸	۰.۹۸	۰.۹۷
کل سرمایه‌گذاری / نسبت به GDP	درصد	۴۰.۳۹	۴۲.۴۰	۴۰.۸۷	۴۰.۴۹	۴۰.۱۷
پس انداز ناخالص ملی / نسبت به GDP	درصد	۴۰.۹۶	۴۲.۳۲	۴۲.۸۸	۴۳.۹۹	۴۲.۲۰
نرخ تورم	درصد	۳۴.۶۲	۳۶.۴۴	۴۰.۱۳	۳۲.۳۴	۲۷.۵۰
حجم واردات کالاها و خدمات	درصد تغییر	-۱۱.۸۹	-۲۰.۱۷	۳.۱۷	۱۴.۰۲	-۱۲.۸۸

متغیر اقتصادی	واحد سنجش	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲
حجم واردات کالا	درصد تغییر	-۱۲.۱۱	-۱۲.۶۳	۳.۱۷	۱۴.۰۲	-۱۲.۸۸
حجم صادرات کالاها و خدمات	درصد تغییر	-۲۱.۸۹	-۱.۹۳	۲۱.۴۶	۱۵.۶۱	-۱۶.۹۶
حجم صادرات کالا	درصد تغییر	-۲۶.۴۸	۸.۲۵	۲۰.۴۶	۱۴.۳۷	-۱۶.۷۷
نرخ بیکاری	درصد	۱۰.۶۳	۹.۶۰	۹.۸۱	۱۰.۱۷	۱۰.۴۶
جمعیت	نفر	۸۳.۲۷	۸۴.۱۴	۸۴.۹۸	۸۵.۸۳	۸۶.۶۹
درآمد عمومی دولت	هزار میلیارد تومان	۲۵۵	۳۱۳	۴۹۰	۷۳۹	۹۳۸
درآمد عمومی دولت / نسبت به GDP	درصد	۹.۲۶	۷.۹۴	۸.۱۷	۸.۸۶	۸.۸۲
هزینه عمومی دولت	هزار میلیارد تومان	۳۷۹	۵۱۳	۷۶۲	۱,۰۶۹	۱,۶۶۰
هزینه عمومی دولت / نسبت به GDP	درصد	۱۳.۷۶	۱۳.۰۳	۱۲.۷۱	۱۲.۸۱	۱۵.۶۰
خالص بدهی / مطالبات دولت عمومی	هزار میلیارد تومان	-۱۲۴	-۲۰۱	-۲۷۲	-۳۲۹	-۷۲۲
خالص بدهی / مطالبات دولت عمومی / نسبت به GDP	درصد	-۴.۵۰	-۵.۰۹	-۴.۵۴	-۳.۹۵	-۶.۷۸
خالص بدهی دولت عمومی	هزار میلیارد تومان	۹۰۲	۱,۴۷۴	۲,۴۸۳	۲,۸۳۲	۳,۵۷۴
خالص بدهی دولت عمومی / نسبت به GDP	درصد	۳۲.۷۴	۳۷.۴۲	۴۱.۴۶	۳۳.۹۶	۳۳.۶۰
تراز حساب جاری	میلیارد دلار	۳.۷۵	-۰.۷۱	۲۸.۶۳	۶۰.۷۷	۳۶.۱۸
تراز حساب جاری / نسبت به GDP	درصد	۰.۵۷	-۰.۰۸	۲.۰۱	۳.۴۹	۲.۰۳